

Prima instanță: Judecătoria Bălți, judecător – Sv. Ghercavii

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, judecători – S. Procopciuc, A. Garbuz, R. Burdeniuc

DECIZIE

22 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

Președintele ședinței, judecător – Svetlana Filincova,
Judecători – Nicolae Craiu, Tamara Chișca-Doneva,
Iurie Bejenaru, Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Grosul Danil,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Salang”
către Grosul Danil privind încasarea prejudiciului material în ordine de regres,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2017, prin care a fost
respins apelul lui Grosu Danil, admis apelul declarat de SRL „Salang”, casată
hotărârea Judecătoriei Bălți din 20 octombrie 2016 și hotărârea suplimentară din 20
octombrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a fost admisă integral
acțiunea și s-a încasat de la Grosul Danil în beneficiul SRL „Salang” prejudiciul
material în mărime de 146 939,24 lei, fiind încasată de la Grosul Danil în
beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4 408,20 lei,

c o n s t a t ă :

La data de 14 decembrie 2015, SRL „Salang” a înaintat o cerere de chemare
în judecată împotriva lui Grosul Danil privind încasarea prejudiciului material în
ordine de regres.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 31 decembrie 2008,
între SRL „Salang”, în persoana administratorului Hmarnii Iurie, și soții Apostol
Valeriu și Olga a fost încheiat contractul de arendă nr.4 al autovehiculului de
model „Mercedes Sprinter”, cu numărul de înmatriculare XX XX XXX.

Prin ordinul nr. 89 din 01 decembrie 2008, Grosul Danil a fost angajat, în
calitate de conducător auto în cadrul SRL „Salang”, iar la data de 31 decembrie
2008, angajatorul a semnat cu ultimul contractul de răspundere materială deplină.

La data de 28 decembrie 2009, automobilul nominalizat, sub conducerea lui Grosul Danil în calitate de angajat al SRL „Salang”, a fost implicat într-un accident rutier și a fost avariat.

Prin sentința Judecătorei Fălești din 24 iunie 2010, Grosul Danil a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

În baza raportului de expertiză auto-merceologică din 29 martie 2010, prejudiciul material cauzat autovehiculului de model „Mercedes Sprinter”, cu numărul de înmatriculare XX XX XXX, a fost estimat la sumă de 146939,24 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 05 noiembrie 2013, a fost admisă în parte acțiunea înaintată de Apostol Valeriu și Apostol Olga către Grosul Danil, SRL „Salang” și CA „Klassica Asigurări” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată. Totodată s-a dispus încasarea de la SRL „Salang” în beneficiul lui Apostol Valeriu și Apostol Olga a sumei de 119 139, 24 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 4 119,90 lei, reieșind din faptul că suma de 27 800 lei a fost recuperată de Grosul Danil benevol. Cererea reconvențională înaintată de către Grosul Danil către Apostol Valeriu privind încasarea datoriei, a fost respinsă.

Prin Decizia Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2014, a fost admis apelul lui Grosul Danil, casată parțial hotărârea Judecătorei Bălți din 05 noiembrie 2013, și a fost admisă cererea reconvențională înaintată de către Grosul Danil către Apostol Valeriu privind încasarea datoriei, încasându-se suma de 27 800 lei de la Apostol Valeriu în beneficiul lui Grosul Danil. În rest hotărârea a fost menținută.

La data de 13 februarie 2014, de către Apostol Valeriu a fost achitată datoria în beneficiul creditorului urmăritor Grosul Danil, fapt confirmat prin certificatul nr.2/10 din 14.12.2015.

La data de 10 decembrie 2015, soții Apostol Valeriu și Olga au înaintat către SRL „Salang” o somație cu privire la recuperarea benevolă a diferenței din suma prejudiciului cauzat prin acțiunile lui Grosul Danil în mărime de 939,24 lei și cea efectiv executată la 14 decembrie 2015 prin dispozițiile de plată nr. 97 și 98 din 14 decembrie 2015 în mărime de a câte 13 900 lei pentru fiecare, sau în total în sumă de 27 800 lei.

Prin somația depusă de soții Apostol către SRL „Salang” la data de 17 februarie 2015, s-a invocat că potrivit raportului de expertiza merceologică nr. 0270267 din 29 martie 2010, prețul unui automobil de același model constituia la acea perioadă 9910 euro la cursul oficial al BNM de 1661,90 lei, ceea ce constituie suma de 164 694,29 lei. În legătură cu nivelul inflației, la momentul achitării prejudiciului – 03 septembrie 2014, de către SRL „Salang” a fost achitată suma de 123 258,24 lei, sumă care a constituit la acel moment doar 6398 euro. Astfel, soții

Apostol au solicitat recuperarea diferenței existente dintre 9910 euro - prețul de piață al automobilului deteriorat și suma 6398 euro - prejudiciul recuperat real, solicitând astfel restanța de 2443 euro la cursul oficial al BNM la momentul executării obligației. La data de 18 februarie 2015, prin dispozițiile de plată nr. 9 și 10 le-a fost achitată soților Apostol Valeriu și Olga suma de 70847 lei.

La data de 31 martie 2016, reprezentantul reclamantei a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat încasarea în ordine de regres de la Grosul Danil în beneficiul SRL „Salang” a prejudiciului material în mărime de 119 139,24 lei, a cheltuielilor de judecată în mărime de 4119 lei, iar în total a sumei de 123 258, 24 lei. La fel, s-a solicitat și încasarea în ordine de regres de la Grosul Danil în beneficiul SRL „Salang” drept prejudiciu material a sumei de 27 800 lei, achitată de către SRL „Salang” soților Apostol Valeriu și Olga.

În motivarea cererii de concretizare a cerințelor, a indicat că anterior de către SRL „Salang” au fost depuse două cereri de chemare în judecată cu privire la încasarea în ordine de regres de la Grosul Danil a sumei prejudiciului în mărime de 119 139,24 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 4 119,90 lei, temeiul juridic pentru depunerea cererilor a servit art. 544 alin. (1) Cod Civil. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2015, s-a dispus casarea parțială a hotărârii Judecătorei Bălți din 17 septembrie 2015, adoptată la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Salang” către Grosul Danil privind încasarea prejudiciului material în ordine regres în mărime de 123 258,24 lei, cu încetarea procesului în partea dată. Totodată în partea descriptivă a deciziei s-a invocat că anterior în același litigiu dintre aceleași părți și pe aceleași temeuri a existat o decizie irevocabilă, iar instanța nu este în drept să modifice temeiul juridic care a fost invocat de către reclamant.

În acest sens, în prezenta acțiune SRL „Salang” face trimitere la prevederile art. 1415 Cod Civil, potrivit căruia este reglementat dreptul de regres față de persoana care a cauzat un prejudiciu. Conform dispozițiilor de plată nr. 41, 42, 43, 44 din 03 septembrie 2014, de către SRL „Salang” au fost efectuate achitățile în contul soților Apostol, dispuse prin hotărârea Judecătorei Bălți din 05 noiembrie 2013. La momentul adresării inițiale cu cerere de regres, depusă de către SRL „Salang” către Grosul Danil, în temeiul căreia a fost adoptată hotărârea din 16 iulie 2014, nu erau efectuate achitățile dintre SRL „Salang” și soții Apostol. Această achitare a avut loc abia în septembrie 2014, la depunerea cererii ulterioare de către SRL „Salang” către Grosul Danil.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 20 octombrie 2016, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Salang” împotriva lui Grosul Danil privind încasarea prejudiciului material în ordine de regres. S-a încasat în

ordine de regres de la Grosul Danil în beneficiul SRL „Salang” prejudiciul material în mărime de 119139,24 lei. În rest pretențiile s-au respins.

Prin hotărârea suplimentară din 20 octombrie 2016, s-a încasat de la Grosul Danil în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3304,17 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2017, a fost respins apelul lui Grosul Danil, admis apelul declarat de SRL „Salang”, casată hotărârea Judecătoriei Bălți din 20 octombrie 2016 și hotărârea suplimentară din 20 octombrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a fost admisă integral acțiunea și s-a încasat de la Grosul Danil în beneficiul SRL „Salang” prejudiciul material în mărime de 146 939,24 lei, fiind încasată de la Grosul Danil în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4 408,20 lei.

La data de 24 iulie 2017, Grosul Danil a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a acesteia și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii prin care să fie încetat procesul.

În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Recurentul consideră că pe marginea prezentului litigiu există două decizii irevocabile, din aceste considerente este inadmisibil faptul că prin decizia contestată instanța de apel s-a expus încă o dată asupra cauzei.

La data de 18 octombrie 2017, SRL „Salang”, prin intermediul avocatului Guțu Tatiana, a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia, cu menținerea în vigoare a deciziei Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2017. În referința menționată, avocatul intimatului a făcut trimitere la faptul că prezenta acțiune este întemeiată pe prevederile art. 1415 Cod civil, iar obiectul acțiunii este diferit, deoarece a fost solicitată și încasarea sumei de 27 800 lei, sumă care nu a fost obiect al examinării până în prezent.

Conform art. 434 CPC, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale. Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 25 aprilie 2017. Conform materialelor cauzei decizia instanței de apel a fost expediată participanților la proces la data de 07 iunie 2017, fiind recepționată de recurent la data de 09 iunie 2017. Recursul declarat la data de 24 iulie 2017 se consideră a fi declarat în termen.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 noiembrie 2017, recursul declarat de Grosul Danil a fost considerat admisibil.

Potrivit art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Grosul Danil și va casa decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să transmită pricina spre rejudecare în instanța de apel, în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Verificând legalitatea deciziei atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul constată că instanța de apel a examinat cererea de apel superficial, fără să dea o apreciere tuturor circumstanțelor cauzei, precum și înscrisurilor anexate la materialele cauzei, care sunt importante pentru soluționarea justă a litigiului.

În contextul prevederilor art. 373 CPC, instanța de apel era obligată în limitele apelului să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, să aprecieze probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, potrivit materialelor cauzei rezultă că, la data de 31 decembrie 2008, între SRL „Salang”, în persoana administratorului Hmarnîi Iurie, și soții Apostol Valeriu și Olga a fost încheiat contractul de arendă nr.4 al autovehiculului de model „Mercedes Sprinter”, cu numărul de înmatriculare XX XX XXX.

Prin ordinul nr. 89 din 01 decembrie 2008, Grosul Danil a fost angajat, în calitate de conducător auto în cadrul SRL „Salang”, iar la data de 31 decembrie 2008, angajatorul a semnat cu ultimul contractul de răspundere materială deplină.

La data de 28 decembrie 2009, automobilul nominalizat, sub conducerea lui Grosul Danil în calitate de angajat al SRL „Salang”, a fost implicat într-un accident rutier și a fost avariat, iar prin sentința Judecătoriei Fălești din 24 iunie 2010, Grosul Danil a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Judecătoria Bălți judecând cauza, prin hotărârea din 20 octombrie 2016, a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Salang” împotriva lui Grosul Danil privind încasarea prejudiciului material în ordine de regres și a încasat în ordine de regres de la Grosul Danil în beneficiul SRL „Salang” prejudiciul material în mărime de 119139,24 lei, în rest pretențiile fiind respinse.

Prin hotărârea suplimentară din 20 octombrie 2016, s-a încasat de la Grosul Danil în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3304,17 lei.

Instanța de apel, verificând legalitatea hotărârii instanței de fond, prin decizia din 25 aprilie 2017, a respins apelul lui Grosul Danil, a admis apelul declarat de SRL „Salang”, a casat hotărârea Judecătoriei Bălți din 20 octombrie 2016 și hotărârea suplimentară din 20 octombrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a fost admisă integral acțiunea și s-a încasat de la Grosul Danil în beneficiul SRL „Salang” prejudiciul material în mărime de 146 939,24 lei, fiind încasată de la Grosul Danil în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4 408,20 lei.

Colegiul precizează că soluția adoptată de către instanța de apel este nemotivată, deoarece din textul acesteia nu se reliefează o motivare amplă asupra tuturor motivelor expuse de către participanții la proces în prezenta acțiune, precum și nu sunt apreciate toate probele importante pentru soluționarea cauzei.

Ca urmare, instanța de recurs este în imposibilitate de a da o apreciere corectă și justă cazului supus judecării în condițiile când instanța de apel nu s-a expus asupra Contractului nr. 12 din 21 decembrie 2008 cu privire la răspunderea materială deplină, încheiat între SRL „Salang” și Grosul Danil, prin prisma art. 338 alin. (1) lit. c) Codul muncii, care prevede că, salariatul poartă răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului în cazurile când prejudiciul a fost cauzat în urma acțiunilor sale culpabile *intenționate*, stabilite prin hotărâre judecătorească.

Potrivit sentinței Judecătoriei Fălești din 24 iunie 2010, Grosul Danil a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal – pentru încălcarea regulilor de securitate a circulației, de către persoana care a condus mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din *imprudență* o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății.

Mai mult, potrivit Nomenclatorului funcțiilor deținute și lucrărilor executate de către salariații cu care angajatorul poate încheia contracte scrise cu privire la răspunderea materială individuală deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 449 din 29.04.2004, printre respectivele funcții se regăsesc și șoferii de autoturisme și camionete, de mașini de mare tonaj și autobuze, care efectuează transportarea *valorilor* și alți salariați care efectuează păstrarea, prelucrarea, vânzarea (livrarea), transportarea *valorilor*.

Respectiv, nu este clar dacă recurentul transporta careva valori, or, potrivit prevederilor pct. 2.1.1. al Contractului de locațiune a mijlocului de transport nr. 4 din 31 decembrie 2008, încheiat între soții Apostol și SRL „Salang”, locatarul s-a obligat să folosească mijlocul de transport doar pentru transportarea pasagerilor.

Astfel, reieșind din cele descrise mai sus, Colegiul consideră că instanțele inferioare nu au dat apreciere contractelor respective; nu s-au expus asupra faptului

dacă angajatorul era în drept să încheie un astfel de contract de răspundere materială deplină cu salariatul său, din moment ce funcția sa nu se include în Nomenclator; în ce măsură poartă răspundere recurentul pentru prejudiciul cauzat angajatorului, în lipsa intenției sale la comiterea faptei prejudiciabile.

În atare ordine de idei, Colegiul reține că din decizia contestată nu se disting anumite ipoteze prin care să se ateste că ar fi fost supuse aprecierii înscrisurile menționate, or, instanța de apel nu a evidențiat probele obiective, veridice, pertinente și admisibile, care să confirme temeinicia pretențiilor admise de ea în prezenta cauză. Respectiv, instanța de recurs este în imposibilitate de a verifica corectitudinea aplicării de către instanța de apel a cadrului legal, în condițiile când aceasta nu a constatat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Or, în conformitate cu art. 239 Cod procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată. Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel incorect a constatat și elucidat circumstanțele cauzei și probele prezentate în cest sens, limitându-se doar la aspectele constatate de către instanța de fond.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite prezenta cauză civilă spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La judecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală, reieșind din toate circumstanțele reale și esențiale ale pricinii. De asemenea, instanța urmează să indice cu suficientă claritate motivele pentru care acceptă sau respinge pretențiile părților din proces și să se expună asupra identității de obiect și temei între prezenta acțiune și cele examinate anterior, din perspectiva existenței aceluiași scop final urmărit de către reclamant.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către de Grosul Danil.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Salang” către Grosul Danil

privind încasarea prejudiciului material în ordine de regres, și se remite pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Svetlana Filincova,

Judecători

Nicolae Craiu,

Tamara Chișca-Doneva,

Iurie Bejenaru,

Luiza Gafton